

Olympisch kampioen
op het achterwiel.

T E S T

Verstelbare zadelpennen

FOTO'S: WWW.ON26.EU

Verstelbare zadelpennen zijn iets voor radicale free-riders? Dát dachten wij eerst ook. Na een uitvoerige testperiode weten we wel beter: van zo'n vario-zadelpen wordt iedereen een betere biker. Niet in Nederland natuurlijk. Daar heeft zo'n ding geen nut. Maar als we de grens overgaan op zoek naar wat meer serieuze trails, hebben we er altijd eentje bij ons.

Bikers in Nederland raken de snelspanner van hun zadelpen meestal maar twee keer per rit aan. De eerste keer als de bike uit de auto gehaald wordt en het zadel er weer op moet, de tweede keer als de bike na de toertocht de auto weer in moet. Het nut hier van een verstelbare zadelpen: nihil. Anders wordt het als je je bike meeneemt naar Ardennen en vooral Alpen. Verstelbaar of niet: daar is het in lastige afdalingen noodzakelijk om het zadel lager te zetten. Reden: wie z'n zadel laat zakken kan in steile passages z'n lichaamsswaartepunt makkelijker en effectiever naar achteren brengen dan met een zadel op maximale hoogte. Natuurlijk, ook dán kan je je billen achter het zadel hangen, maar dan prikt het zadel in je buik en zijn de armen maximaal gestrekt. Dat komt de controle over het stuur niet ten goede. En juist in moeilijk terrein is controle prioriteit *numero uno!* Dat geldt niet alleen voor extreem steile afdalingen en hoge treden, maar ook voor krappe haarspeldbochten. En vergeet die lange, snelle bochten niet, als je maximale druk op de wielen wil geven door de buitenste pedaal vol te belasten. Ook dan zit een hoog zadel in de weg.

Voorheen was het zo, dat we op de top van de berg het zadel omlaag schoven. Afstappen, zadel omlaag, knallen maar. En dat werkt prima. Anders is het, als je trails rijdt langs hoogtelijnen. Die gaan nu 's omhoog, dan weer omlaag en bevatten vaak lastige technische passages. Dan wil je

niet iedere keer hoeven op- en afstappen om het zadel lager of hoger te zetten. En dus fiets je in zulke situaties eigenlijk de helft van de tijd met het zadel in een verkeerde stand. Of te hoog, of te laag. Enter de vario-zadelpen. Daarmee is de hoogte van het zadel met een kleine duimbeweging te veranderen. Steile passage naar beneden? Hup, zadel omlaag. Pittige klim? Zadel weer omhoog. Bochtige *singletrack*. Zadel tikkie lager. Enzovoort...

Drie merken, drie systemen

We reden met vario-zadelpennen van Crankbrothers, Gravity Dropper en Specialized.

Als het gaat om de bediening werkt de Joplin van Crankbrothers het best. Even de *remote* op het stuur beroeren en de zadelpen komt omhoog of omlaag. Net een luxe bureaustoel. Zo werkt hij ook, met een hydraulisch mechanisme. Dankzij deze constructie is het verstelbereik traploos. Eén centimeter, drie centimeter, de volle zeven centimeter; het maakt allemaal niks uit. En dat is handig; op sommige trails is het fijn om over veel beenkracht te beschikken (hoog zadel), maar wil je nét wat meer bewegingsvrijheid dan het zadel in de hoogste stand biedt. We merken, dat we er in zulke situaties voor kiezen de Joplin even een klein tikkie te laten zakken. De ideale verstelbare zadelpen dus, zou je zeggen. Toch niet helemaal. Wie de fiets met de pen in ingeschoven positie aan het zadel optilt, trekt het zadel omhoog, waardoor lucht in het systeem gezogen wordt. En wie lastige trails rijdt, moet toch nogal 's afstappen en de fiets optillen. Een ander nadeel is de matige afdichting van het bewegende deel. Vocht en vuil dringen vrij gemakkelijk naar binnen. Wie lang met z'n Joplin wil doen moet het ding dus regelmatig even uit elkaar halen en opnieuw in het vet zetten. Is er tenslotte het puntje speling. Al in nieuwstaat kan het zadel een klein beetje heen en

CRANKBROTHERS JOPLIN REMOTE

Prijs € 249.-
Verstelbereik 75 mm / traploos
Diameter 30.9 mm en 31.6 mm
Gewicht 532 gram
Info www.guru-sport.com

Als het gaat om de bediening werkt de Joplin van Crankbrothers het meest intuïtief. Wie z'n bureaustoel omhoog en omlaag kan krijgen kan ook een Joplin bedienen, precies tot op de millimeter. De ideale verstelbare zadelpen dus? Toch niet helemaal. Als de pen is ingeschoven kan je de fiets niet aan het zadel optillen, vocht dringt vrij gemakkelijk door de afdichting naar binnen en de zijdelingse speling op het zadel - alhoewel niet hinderlijk - verdient geen schoonheidsprijs.

GRAVITY DROPPER DESCENDER

Prijs € 199.-
Verstelbereik 70 mm / 2 posities
Diameter 27.2 mm
Gewicht 377 gram
Info www.bikeboutique.eu

De bediening van de Gravity Dropper is minder intuïtief dan de Joplin. En qua posities is de keuze beperkt: helemaal in of helemaal uit. Eenmaal daaraan gewend werkt de Gravity Dropper feilloos. En dankzij de rubberen balg om het bewegende deel heeft vuil geen enkele kans om het binnenwerk binnen te dringen. De Gravity Dropper Descender is bovendien de lichtste en goedkoopste van het stel en past (met *shims*) dankzij een diameter van 27.2 mm in alle bikes.

SPECIALIZED COMMAND POST

Prijs € 349.-
Verstelbereik 100 mm / 3 posities
Diameter 30.9 mm
Gewicht 577 gram
Info www.specialized.com

Lest best? De Command Post is nét op de markt en Specialized heeft duidelijk geleerd van de tekortkomingen van de concurrentie. Geen speling op het zadel, een goede afdichting en een ruim verstelbereik. De bediening is prettiger dan bij de Gravity Dropper, maar minder vanzelfsprekend dan bij de Joplin. Ook de trapsgewijze verstelling mist de nuance die de Joplin wel heeft. Kwestie van wennen. En wie gewend is, wil z'n Command Post niet meer afstaan. Wel duur.

Sabine Spitz wint in 2008 in de discipline MTB de gouden olympische medaille met de ROCKET RON (voor) en de RACING RALPH (achter).

info@anglodutch.nl • www.schwalbe.com

Olympisch kampioen
op het voorwiel.

“Van een vario-zadelpen wordt iedereen een betere biker. Dat wil zeggen: in Ardennen of Alpen. Op Nederlandse bospaden heeft zo’n pen geen nut.”

- Arjan Kruik, redacteur BIKE & trekking

weer bewegen. Dit wordt veroorzaakt door een nokje in het binnenwerk dat door een geleiderail loopt. Tijdens het fietsen is die speling in het geheel niet hinderlijk, maar een schoonheidsprijs verdient dat natuurlijk niet.

De Gravity Dropper is het langst op de markt. De pen werkt niet met een hydraulisch systeem, maar met een mechanisme waarbij magneten blokkeerballen activeren. Een veer zorgt ervoor dat de pen weer uitschuift als het zadel omhoog moet. Helaas mist de door ons gebruikte Gravity Dropper een afstandsbediening vanaf het stuur. Overigens, zo’n versie is er wel, maar we konden er niet tijdig over beschikken. Even los daarvan functioneert de Gravity Dropper sowieso minder easy dan de Joplin. Zakken: zadel beetje ontlasten, knop indrukken, zadel zakt. Weer omhoog: zadel belasten, knop indrukken en het zadel komt omhoog. Dat laatste gaat behoorlijk snel; even op de edele delen letten dus. Het is bij de Gravity Dropper alles of niets. Of het zadel staat in de hoogste stand, óf in de laagste stand. Een tussenpositie is er niet. Eenmaal gewend aan de ietwat omslachtige bediening werkt de Gravity Dropper feilloos. En dankzij de rubberen balg om het bewegende deel hebben vuil en vocht geen enkele kans de werking negatief te beïnvloeden. De Gravity Dropper is bovendien de lichtste van het stel en past (met *shims*) dankzij een diameter van 27.2 mm in alle bikes.

De Command Post van Specialized is nog maar net verkrijgbaar. Ondanks de uiterlijke overeenkomst met de Joplin van Crankbrothers zit de Command Post technisch anders in elkaar. Hier geen hydraulica, maar een klemring die in uitsparingen aan de binnenzijde valt. Voor het omhoogkomen zorgt een luchtkamer. Met een demperpomp is de luchtdruk af te stellen op het lichaamsgewicht. De vario-pen van Specialized biedt over een afstand van tien centimeter drie standen. Omhoog, omlaag en een tussenstand waarbij de pen 3,5 cm inzakt. Dat klinkt wat minder variabel dan het traploze bereik van de Joplin, maar in de praktijk voldoen de drie standen van de Command Post uitstekend. En die middenstand is een fijne plus ten opzichte van de Gravity Dropper die maar twee standen heeft. De bediening werkt erg goed, maar is minder intuïtief dan de bediening van de Joplin. Bij die laatste hoeft je alleen maar de knop op het stuur lichtjes in te drukken en je hebt

iedere gewenste stand tot je beschikking. Bij de Command Post moet je even rekening houden met de middenstand. Wil je het zadel helemáál naar beneden hebben, dan kan je de *remote* gewoon ingedrukt houden, maar als je naar de middenstand wilt moet je de stuurknop bijtijds weer loslaten, anders schiet de pen de interne uitsparing bij de middenstand voorbij en klikt de pen niet vast. Net zoals bij de Gravity Dropper is het overigens een kwestie van wennen. Na een aantal uren rijden zit de bediening in je hoofd en functioneert het verstellen feilloos. De afdichting van de Command Post is beter dan die van de Joplin en ook de kabelloop is gunstiger. Van binnendringend vuil in de pen of het bedieningsmechanisme hebben we geen last gehad. Toch is het vreemd, dat Crank Brothers en Specialized niet gewoon net als Gravity Dropper een rubber balg monteren. Zo’n ding kost niks, weegt niks en houdt wél effectief viezigheid buiten de deur.

Wie lang met een vario-pen in de bergen rondrijdt en tussentijds overstapt op een andere bike met een normale zadelpen grijpt steeds mis op de plek waar eerste de *remote* zat. Waarmee we maar willen zeggen, dat je een variabele zadelpen vaker gebruikt dan je denkt. Ondanks de nadelen van een hoge aanschafprijs, het extra gewicht en de noodzaak regelmatig onderhoud te plegen, monteren wij bij iedere buitenlandse reis onze vario-pen weer in de fiets. Het extra aan rijplezier en veiligheid dat zo’n ding levert is ons meer waard dan de nadelen. Voor alle drie de pennen geldt overigens, dat de bike nu eindelijk ook mét gemonteerde zadelpen in de auto past. Handig.

Conclusie

We kunnen elk van de drie geteste vario-pennen aanbevelen. Gaat het om het kiezen van de fijnste pen, dan gaan we voor de Command Post. De zwaarste en duurste van het trio, maar qua functioneren probleemloos. Dat laatste geldt ook voor de Gravity Dropper, maar die heeft de minst intuïtieve bedieningen. Op dát vlak is de Crank Brothers Joplin heer en meester. Het zijn de onmogelijkheid de fiets bij ingeschoven zadelpenpositie aan het zadel op te tillen en vooral de gevoeligheid voor vocht en vuil die de Joplin van de eerste plaats afhouden.

SCHWALBE